

Uchwała Nr XV/143/15
Rady Gminy Kurzętnik
z dnia 30 grudnia 2015 r.

w sprawie przyjęcia Program Wspierania Rodziny w Gminie Kurzętnik na lata 2016-2018

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515) oraz art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 marca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.) na wniosek Wójta

Rada Gminy uchwala:

§ 1.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Kurzętnik na lata 2016-2018.

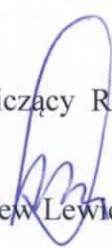
§ 2.

Wykonanie uchwały zleca się Wójtowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Lewicki

UZASADNIENIE
do uchwały w sprawie przyjęcia
Programu Wspierania Rodziny
w Gminie Kurzętnik
na lata 2016-2018

Konieczność opracowania Programu Wspierania Rodziny wynika wprost z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 marca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.).

Dziecko i rodzina wymagają wsparcia oraz szczególnej troski i ochrony, a działalność na ich rzecz powinna koncentrować się przede wszystkim na ochronie praw, wyrównywaniu szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, systemu ochrony zdrowia, wypoczynku oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka i różnych zagrożeń życiowych.

Program ma na celu wzmocnienie pozycji rodziny i dziecka w gminie poprzez zaplanowanie kompleksowych i zintegrowanych działań, które będą podejmowane w ramach lokalnego systemu wspierania rodziny.

Załącznik do Uchwały Nr XV/143/15

Rady Gminy Kurzętnik z dnia 30 grudnia 2015 r.

Program
Wspierania Rodziny w Gminie Kurzętnik
na lata 2016-2018

2015

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. PODSTAWOWE POJĘCIA DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA.....	4
2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA	6
3. CHARAKTERYSTYKA GMINY	9
4. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE	10
4.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA	10
4.2. SYTUACJA MIESZKANIOWA RODZIN.....	11
4.3. SYTUACJA DZIECKA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM I RODZINNYM	14
4.4. SYTUACJA RODZINY I DZIECKA W ŚRODOWISKU LOKALNYM.....	20
4.5. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU	27
4.6. DZIECKO I RODZINA WSPIERANI PRZEZ PORADNIĘ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ	34
4.7. PRZESTĘCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA	35
4.8. ANALIZA SWOT	36
4.9. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W GMINIE	38
5. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA	40
6. REALIZACJA PROGRAMU	45
SPIS TABEL I WYKRESÓW	48

WPROWADZENIE

Dziecko i rodzina wymagają wsparcia oraz szczególnej troski i ochrony. Działalność na rzecz rodzin powinna koncentrować się na wyrównywaniu pomiędzy nimi nieuzasadnionych i niezawinionych różnic socjalnych, tworzeniu im równych szans oraz asekurowaniu w obliczu ryzyka życiowego, natomiast działania podejmowane na rzecz dzieci winny mieć na celu ochronę ich praw, wyrównywanie szans życiowych poprzez ułatwianie dostępu do oświaty, służby zdrowia i wypoczynku oraz zapewnienie im ochrony w obliczu zagrożeń.

Z punktu widzenia polityki społecznej, która odpowiada za tworzenie warunków samodzielnego funkcjonowania rodziny, rodzina i dziecko stanowią przedmiot niejako selektywnego zainteresowania. Jest tak dlatego, że odnosi się ono zwłaszcza do tych rodzin i pochodzących z nich dzieci, które na pewnym etapie swojego życia stają się bezradne i marginalizowane.

Czynników powodujących bezradność i marginalizację rodziny jest wiele. Co budzi niepokój, ich liczba w ostatnim okresie wzrasta. Jedną z głównych przyczyn zwiększania się zjawisk niepożądanych, godzących w dobro rodziny i dziecka, jest wyczerpanie się więzi społecznych spajających struktury rodziny, wprowadzające element rozchwiania równowagi i harmonii w ich życiu.

Możliwość świadczenia komplementarnego wsparcia rodzinom, które stają się bezradne i marginalizowane, daje stworzenie lokalnego systemu wspierania rodziny. W systemie takim ważne jest, by prowadzone działania oprzeć na przekonaniu, że naturalnym i koniecznym środowiskiem wychowania dziecka jest rodzina. W pierwszej kolejności powinien on być nastawiony na pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny, zanim nastąpi rozkład więzi rodzinnych oraz zaistnieją okoliczności zmuszające do rozłączenia rodziny. Należy przy tym pamiętać, iż efektywna praca z rodziną musi być stała, intensywna i dotyczyć jej ważnych problemów.

Niniejszy Program został opracowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kurzętniku przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Jest on zgodny z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny”.

1. PODSTAWOWE POJĘCIA DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA

Istnieje wiele definicji rodziny. Najogólniej określa się ją jako podstawową komórkę społeczną, składającą się z rodziców (rodzica) i dzieci. Podkreśla się również instytucjonalną formę małżeństwa, poprzez którą powstaje system pokrewieństwa i dziedziczenia. Elementem wyróżniającym rodzinę jest wspólnota mieszkaniowa, tworząca najczęściej jedno gospodarstwo domowe, które może obejmować dwa, a nawet trzy pokolenia. Cechą wspólną wszystkich definicji rodziny jest to, że zapewnia ona ciągłość biologiczną społeczeństwa i przekazuje dziedzictwo kulturowe następnym pokoleniom. Ogólnie rzecz ujmując, rodzinę charakteryzuje współwystępowanie takich elementów, jak: wspólne zamieszkanie członków, wspólne nazwisko, wspólna własność oraz wspólna kultura duchowa.

Rodzina pełni szereg funkcji mających na celu zaspokajanie potrzeb swoich członków. Przede wszystkim warunkuje prawidłowy rozwój biologiczny i psychospołeczny dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji dzieci, kształtowanie ich osobowości oraz przygotowanie do przyszłych ról społecznych. Rodzina oddziałuje na dziecko poprzez określony i swoisty układ stosunków społecznych, na których podłożu dziecko przyswaja sobie określone wartości i wzory osobowe.

Każda rodzina tworzy własną, niepowtarzalną atmosferę życia domowego, na którą wpływają między innymi: stosunki wzajemne między małżonkami, miłość rodzicielska do dzieci, codzienne zachowania członków rodziny, kultywowanie tradycji, a także służba uznawanym wartościom. Wychowawcze oddziaływanie rodziny ma istotny wpływ na socjalizację dzieci i młodzieży w drodze nieuświadomionego często przekazywania wiedzy o otaczającym świecie wraz z wartościowaniem go i preferowaniem wzorów zachowań.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny zagraża jednak szereg czynników, wśród których istotną rolę odgrywają zjawiska patologiczne. Ich oddziaływanie czyni daną rodzinę dysfunkcyjną, czyli taką, która nie potrafi sprostać swoim obowiązkom względem dzieci i innych członków rodziny oraz pomyślnie rozwiązywać swoich problemów i sytuacji kryzysowych. Do zjawisk patologicznych zalicza się: alkoholizm, narkomanię, przestępczość rodziców oraz przemoc w rodzinie. Są one najczęstszą przyczyną niedostosowania społecznego dzieci.

Dziecko, podobnie jak rodzina, nie posiada jednoznacznej definicji. Według Kodeksu cywilnego to osoba, która nie ukończyła 18 lat i nie uzyskała pełnej zdolności do czynności prawnych. W Kodeksie karnym osobę do ukończenia 17. roku życia uważa się za nieletnią. Dzieci do 13. roku życia nie mają zdolności do czynności prawnych, a w ich imieniu działają

rodzice lub opiekunowie prawni. Ograniczoną zdolność do czynności prawnych Kodeks cywilny przyznaje dzieciom, które ukończyły 13 lat.

Pełną zdolność do czynności prawnych uzyskuje się wraz z ukończeniem 18 roku życia (jedyne odstępstwo stanowi wcześniejsze zawarcie związku małżeńskiego). Dziecko pozostaje aż do uzyskania pełnoletności, tj. ukończenia 18 lat, pod władzą rodzicielską.

2. REGULACJE PRAWNE DOTYCZĄCE RODZINY I DZIECKA

Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak i międzynarodowym. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18. stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Kolejne artykuły konkretyzują to stwierdzenie, odnosząc je do różnych aspektów życia rodzinnego.

Rozwinięcie norm zawartych w Konstytucji, a odnoszących się do rodziny, znajduje miejsce w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym. W dokumencie tym unormowano problematykę zawierania i ustanawiania małżeństw, stosunków majątkowych między małżonkami, obowiązków alimentacyjnych, pochodzenia dziecka, stosunków między rodzicami i dziećmi, instytucji przysposobienia, opieki i kurateli.

Innymi regulacjami prawnymi związanymi z problematyką rodziny są Kodeksy: karny, cywilny, postępowania cywilnego i pracy. Pierwszy z nich zakłada ściganie z urzędu przestępstw przeciwko rodzinie, do których zalicza: bigamię, znęcanie się nad członkami rodziny, rozpijanie małoletniego, uchylanie się od obowiązku alimentacyjnego, porzucenie i uprowadzenie dziecka. Natomiast Kodeks cywilny, choć nie jest bezpośrednio związany z ochroną rodziny, służy jej w zakresie przepisów dotyczących ochrony praw małoletniego w obrocie prawnym oraz dotyczących zasad prawa spadkowego. Kodeks postępowania cywilnego z kolei chroni rodzinę w postępowaniu egzekucyjnym. Obejmuje również ustawowe zwolnienie od kosztów sądowych dla osób dochodzących roszczeń alimentacyjnych i daje możliwość występowania w tych sprawach w charakterze pełnomocnika właściwego przedstawiciela do spraw opieki społecznej organu gminy lub organizacji społecznej, mającej na celu udzielenie pomocy rodzinie. Kodeks pracy służy głównie ochronie macierzyństwa i zdrowia kobiet.

Problematykę rodzinną podejmują również ratyfikowane przez Polskę akty międzynarodowe. Jednym z nich jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, której art. 16. stanowi, że rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa.

Zapis dotyczący rodziny figuruje również w pkt. 16 pierwszej części Europejskiej Karty Społecznej. Mówi on, iż rodzina, jako podstawowa komórka społeczeństwa, ma prawo do odpowiedniej ochrony społecznej, prawnej i ekonomicznej dla zapewnienia jej pełnego rozwoju.

Innym dokumentem zapewniającym ochronę rodzinie jest uchwalona przez Stolicę Apostolską Karta Praw Rodziny. W dokumencie tym zapisane jest m.in. prawo do istnienia i budowy rodziny, czyli prawo każdego do założenia rodziny i posiadania środków na jej utrzymanie, prawo do przekazania życia i wychowania dzieci wedle własnych tradycji i wartości, prawo do mieszkania pozwalającego na godziwe życie rodzinne oraz prawo do zabezpieczenia fizycznego, społecznego, politycznego i ekonomicznego.

Problematyka rodzinna podejmowana jest także w Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet. W dokumencie tym, w określeniu prawa kobiet do równouprawnienia i partnerstwa podkreślono m.in. wpływ kobiet na wzrost dobrobytu społeczeństwa i rodziny. Część artykułów Konwencji pozostaje w bezpośrednim związku z rodzinnymi funkcjami kobiety, ukierunkowanymi na wzmocnienie społecznego statusu rodziny.

Kolejnym dokumentem międzynarodowym, będącym zarazem najważniejszym aktem prawnym regulującym prawa dziecka, jest Konwencja o Prawach Dziecka. Jej postanowienia dotyczą osób, które nie ukończyły 18. roku życia i obejmują: prawa cywilne, prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania, prawo do wychowywania w rodzinie i kontaktów z rodzicami, prawa socjalne oraz kulturalne i polityczne. Konwencja ustanawia status dziecka oparty na założeniach, że jest ono samodzielnym podmiotem, wymagającym – ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną – szczególnej opieki i ochrony prawnej, posiadającym jako istota ludzka prawo do poszanowania tożsamości, godności i prywatności, a rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania i wymaga ze strony państwa wsparcia.

Tworząc system ochrony dziecka, kierowano się: zasadą dobra dziecka (wszystkie działania podejmowane są w najlepiej pojętym interesie dziecka), zasadą równości (wszystkie dzieci, niezależnie od ich cech: koloru skóry, płci i narodowości, mają być równe wobec prawa), zasadą poszanowania praw i odpowiedzialności obojga rodziców za rozwój i wychowanie dziecka (ochronie podlega autonomia rodziny i prawa obojga rodziców do decydowania o sprawach dziecka) oraz zasadą pomocy państwa w zabezpieczeniu odpowiednich warunków socjalnych i zdrowotnych rodziny.

Jeszcze innym aktem prawnym zapewniającym ochronę dziecku jest Europejska Konwencja o Przysposobieniu Dzieci. Ma ona zastosowanie do dzieci, które w momencie przysposobienia nie ukończyły 18 lat, nie zawarły związku małżeńskiego oraz nie są uznawane przez prawo za pełnoletnie.

Dokumentem na rzecz praw dziecka jest także Europejska Konwencja o Statusie Prawnym Dziecka Pozamałżeńskiego, która zrównuje w prawach dzieci małżeńskie i pozamałżeńskie.

Rodzina i dziecko są chronione w ustawodawstwie Unii Europejskiej. Prawny zapis ochrony rodziny i dziecka znajduje się w wyżej wymienionych aktach międzynarodowych oraz w konstytucjach poszczególnych państw członkowskich. Istnieją poza tym wspólnotowe akty wtórne dotyczące równego traktowania kobiet, które zwracają uwagę na konieczność godzenia życia zawodowego z rodzinnym oraz na szczególną ochronę kobiet w ciąży i w okresie macierzyństwa.

3. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Kurzętnik jest gminą wiejską, położoną w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, w powiecie nowomiejskim. Zajmuje powierzchnię 149,9 km². Jest jedną z pięciu gmin, wchodzących w skład powiatu nowomiejskiego. W skład gminy Kurzętnik wchodzi 20 sołectw: Bratuszewo, Brzozie Lubawskie, Kamionka, Kąciki, Krzemieniewo, Kurzętnik I, Kurzętnik II, Lipowiec, Małe Bałówki, Marzęcice, Mikołajki, Nielbark, Otręba, Romanowo, Sugajenko, Szafarnia, Tereszewo, Tomaszewo, Wawrowice, Wielkie Bałówki. Pod względem fizycznogeograficznym obszar gminy obejmuje swym zasięgiem wschodni kraniec Pojezierza Brodnickiego. Gmina położona jest w dolinie rzeki Drwęcy. Graniczy z gminą Biskupiec, Nowe Miasto Lubawskie, Grodziczno i gminą miejską Nowe Miasto Lubawskie oraz gminą Zbiczno i Brzozie w obrębie województwa kujawsko-pomorskiego. Sieć drogowych powiązań komunikacyjnych jest dobrze rozwinięta (1 droga krajowa, 1 droga wojewódzka).

Poziom rozwoju infrastruktury technicznej w gminie Kurzętnik jest zróżnicowany. Dobrze rozwinięta jest sieć wodociągowa, z której korzysta spora liczba mieszkańców.

Istnieje także komunalna oczyszczalnia ścieków w Kurzętniku. W gminie nie ma sieci gazowej, a mieszkańcy korzystają z indywidualnych zbiorników na gaz.

Sieć placówek oświatowych na terenie gminy tworzą: 1 przedszkole, 4 szkoły podstawowe i 2 gimnazja i 2 szkoły ponadgimnazjalne. W roku szkolnym 2013/2014 w przedszkolu było ogółem 50 dzieci, w szkołach podstawowych 677 uczniów, w gimnazjach 312 uczniów, natomiast w szkołach ponadgimnazjalnych ponad 763 uczniów. Działalnością kulturalną w gminie Kurzętnik zajmuje się Gminne Centrum Kultury. Zadania służby zdrowia w gminie realizuje Gminny Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej.

4. DIAGNOZA SYTUACJI RODZINY I DZIECKA W GMINIE

Diagnoza sytuacji rodziny i dziecka w gminie Kurzętnik została oparta na badaniu źródeł zastanych, tj. danych pozyskanych z instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, oraz analizie ankiet skierowanych do przedstawicieli funkcjonujących w gminie placówek oświatowych, a także reprezentantów środowiska lokalnego (liderzy lokalni, mieszkańcy). Diagnoza uwzględnia również analizę SWOT, która w obszarze „Rodzina, dziecko i młodzież” została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy.

4.1. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Z końcem 2014 roku gmina Kurzętnik liczyła 9.094 mieszkańców, w tym 4.555 kobiet, które stanowiły 50,1% ogółu ludności. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła 61 osób na km². Szczegółowe dane na temat struktury wiekowej ludności gminy i jej zmian w latach 2012-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	2.094	2.052	2.062
liczba osób w wieku produkcyjnym	5.682	5.626	5.609
liczba osób w wieku poprodukcyjnym	1.304	1.365	1.423
ogółem	9.080	9.043	9.094

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2012-2014 liczba dzieci i młodzieży wahała się rok po roku, natomiast liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrastała.

Sytuacja demograficzna kształtowana jest przez takie wskaźniki, jak przyrost naturalny (będący różnicą między liczbą urodzeń żywych i zgonów) oraz saldo migracji, która odbywa się zarówno w ruchu wewnętrznym, jak i zagranicznym.

Dane szczegółowe w tym zakresie odnoszące się do gminy przedstawiają kolejne tabele.

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba urodzeń żywych	136	100	110
liczba zgonów	88	93	73
przyrost naturalny	48	7	37

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W całym analizowanym okresie liczba zgonów była niższa od liczby urodzeń. Przyrost naturalny był dodatni (48 w 2012 r., 7 w 2013 r., 37 w 2014 r.). Migracja ludności do i z gminy odbywała się głównie w ruchu wewnętrznym. Saldo migracji było ujemne w latach 2012-2014 (odpowiednio: -25, -1, -5).

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
saldo migracji w ruchu wewnętrznym	-25	-1	-5
saldo migracji w ruchu zagranicznym	0	-6	0
saldo migracji ogółem	-25	-7	-5

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

4.2. SYTUACJA MIESZKANIOWA RODZIN

Zasoby i warunki mieszkaniowe ludności determinują w znacznym stopniu jakość jej bytowania. Niejednokrotnie określają również granice możliwości realizowania własnych aspiracji życiowych.

W latach 2012-2014 liczba budynków mieszkalnych w gminie Kurzętnik zwiększała się z roku na rok (z 2.116 w 2012 r. do 2.149 w 2014 r.). W analizowanym okresie wzrosła liczba mieszkań (z 2.438 w 2012 r. do 2.471 w 2014 r.). Analogicznie wzrosła liczba izb mieszkalnych (z 10.936 w 2012 r. do 11.116 w 2014 r.) i łączna powierzchnia użytkowa mieszkań (z 215.106 m² w 2012 r. do 219.093 m² w 2014 r.).

Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania w gminie nieznacznie wzrosła (z 88,23 m² w 2012 r. do 88,67 m² w 2014 r.). Także przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę zwiększyła się (z 23,7 m² w 2012 r. do 24,1 m² w 2014 r.). Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba budynków mieszkalnych w gminie	2.116	2.130	2.149
liczba mieszkań	2.438	2.452	2.471
liczba izb	10.936	11.015	11.116
powierzchnia użytkowa mieszkań (w m ²)	215.106	216.983	219.093
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania (w m ²)	88,23	88,49	88,67
przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (w m ²)	23,7	23,9	24,1

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

W latach 2012-2014 zmniejszała się liczba mieszkań komunalnych (z 34 w 2012 r. do 18 w 2014 r.), a tym samym ich ogólna powierzchnia (z 1.602,67 m² w 2012 r. do 750,11 m² w 2014 r.).

Zmniejszała się przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania komunalnego (z 47,14 m² w 2012 r. do 41,67 m² w 2014 r.). W analizowanym okresie gmina posiadała 5 mieszkań socjalnych. Szczegółowe dane na temat mieszkań komunalnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe będące w posiadaniu gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba mieszkań komunalnych	34	24	18
łączna powierzchnia użytkowa mieszkań komunalnych (w m ²)	1.602,67	1.057,74	750,11
przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania komunalnego (w m ²)	47,14	44,07	41,67

Dane Urzędu Gminy w Kurzętniku.

Liczba oddawanych w ciągu roku do użytkowania nowych mieszkań wahała się (22 w 2012 r., 16 w 2013 r., do 21 w 2014 r.). Zmniejszała się łączna powierzchnia użytkowa oddawanych mieszkań (2.717 m² w 2012 r., 2.387 m² w 2013 r., 2.341 m² w 2014 r.). W latach 2012-2014 oddano w gminie do użytkowania w sumie 53 nowe budynki niemieszkalne (16 w 2012 r., 23 w 2013 r. i 14 w 2014 r.) o łącznej powierzchni użytkowej 20.900 m² (4.839 m² w 2012 r., 9.857 m² w 2013 r., 6.204 m² w 2014 r.). Szczegółowe dane na temat nowych mieszkań i budynków niemieszkalnych oddanych do użytkowania, liczby izb w nowych mieszkaniach oraz powierzchni użytkowej nowych mieszkań i budynków niemieszkalnych przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Nowo oddane mieszkania i budynki niemieszkalne w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba nowych mieszkań oddanych do użytkowania	22	16	21
liczba nowych izb oddanych do użytkowania	136	95	110
powierzchnia użytkowa oddanych mieszkań (w m ²)	2.717	2.387	2.341
powierzchnia użytkowa budynków niemieszkalnych oddanych do użytku (w m ²)	4.839	9.857	6.204
liczba nowych budynków niemieszkalnych oddanych do użytku	16	23	14

Dane Głównego Urzędu Statystycznego.

Gospodarstwom domowym, które ze względu na swoją trudną sytuację ekonomiczną nie są w stanie pokrywać całości kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania, wypłacane są dodatki mieszkaniowe. Jest to forma pomocy świadczona przez gminę, a realizowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba rodzin, którym decyzją przyznano dodatek	75	76	65
liczba przyznanych dodatków	119	116	105
wartość przyznanych dodatków	108.852 zł	104.661 zł	96.732 zł

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

W latach 2012-2014 liczba rodzin w gminie, którym decyzją administracyjną przyznano dodatek mieszkaniowy, wahała się (od 75 w 2012 r. poprzez 76 w 2013 r. do 65 w 2014 r.). Liczba przyznanych dodatków mieszkaniowych z roku na rok zmniejszała się (od 119 w 2012 r. poprzez 116 w 2013 r. do 105 w 2014 r.) i wysokość kwot przeznaczonych na ten cel (108.852 zł w 2012 r. 104.661 zł w 2013 r., 96.732 zł w 2014 r.).

4.3. SYTUACJA DZIECKA W ŚRODOWISKU SZKOLNYM I RODZINNYM

Analiza sytuacji dziecka w środowisku przedszkolnym, szkolnym i rodzinnym została dokonana na podstawie badań ankietowych, przeprowadzonych w funkcjonujących w gminie Kurzętnik placówkach oświatowych. Badania te pozwoliły zdiagnozować środowisko przedszkolne, szkolne i rodzinne dzieci i uczniów pod kątem występowania zachowań o cechach patologii społecznej oraz uzyskać informacje na temat prowadzonych w przedszkolach i szkołach działań opiekuńczo-wychowawczych, profilaktycznych i leczniczych. W sumie do analizy przedłożono 7 ankiet – wypełnionych przez pedagoga szkolnego lub dyrektora – z następujących placówek oświatowych:

- **Szkoła Podstawowa w Tereszewie – liczba uczniów 196.**
- **Szkoła Podstawowa im. Orla Białego w Brzoziu Lubawskim.**
- **Szkoła Podstawowa w Zespole Szkół im. Władysława Jagiełły w Kurzętniku – liczba uczniów 301.**
- **Szkoła Podstawowa im. Przyjaciół Ziemi w Zespole Szkół w Marzęcicach.**
- **Gimnazjum im. Przyjaciół Ziemi w Zespole Szkół w Marzęcicach.**
- **Gimnazjum w Zespole Szkół im. Władysława Jagiełły w Kurzętniku – liczba uczniów 151.**
- **Zespół Szkół Zawodowych w Kurzętniku – liczba uczniów 695.**

Zasoby i oferta szkolna

Z analizy ankiet wynika, że wszystkie placówki zatrudniają pedagoga, pięć placówek zatrudnia pielęgniarkę, pięć szkół zatrudnia logopedę. Żadna z placówek nie zatrudnia psychologa i doradcy zawodowego. 4 szkoły wydają obiady dla uczniów.

Prawie wszystkie placówki zapewniają uczniom dostęp do Internetu (brak w Zespole Szkół Zawodowych w Kurzętniku), większość z nich umożliwia korzystanie z sali gimnastycznej (z wyjątkiem Zespołu Szkół Zawodowych w Kurzętniku). W 2 szkołach istnieją klasy integracyjne (w Zespole Szkół Zawodowych w Kurzętniku oraz w Zespole Szkół im. Władysława Jagiełły w Kurzętniku). W dwóch placówkach stwierdzono problem z dojazdem uczniów do szkoły (w Szkole Podstawowej im. Przyjaciół Ziemi w Zespole Szkół w Marzęcicach i w Zespole Szkół Zawodowych w Kurzętniku).

Placówki oferują dzieciom i młodzieży zajęcia dodatkowe. Najczęściej przyjmują one postać różnorodnych tematycznie kół zainteresowań (m.in. koła humanistyczne,

matematyczne, muzyczne, taneczne, plastyczne, informatyczne, fotograficzne, szachowe, religijne) oraz zajęć językowych i rekreacyjno-sportowych. Jednocześnie prowadzone są zajęcia dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Wśród nich najczęściej organizowane są zajęcia wyrównawcze, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rewalidacyjne i psychoterapeutyczne.

Problemy dosięgające uczniów i ich rodziny

Ankietowani identyfikowali problemy, które w najpoważniejszym stopniu dosięgają uczniów i ich rodziny, w dwojaki sposób: odpowiadając na pytanie o charakterze otwartym oraz wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych obejmujący 15 zmiennych.

Określając problemy w odpowiedzi na pytanie otwarte, badane placówki wskazywały głównie na niski status materialny rodzin, bezrobocie, sięganie po używki-alkohol, papierosy, narkotyki, przemoc w rodzinie, zaniedbanie w zaspokajaniu potrzeb dzieci i młodzieży.

Trudna sytuacja materialna wiąże się często z występującymi w domu dysfunkcjami, takimi jak alkoholizm, niewydolność i bezradność wychowawcza, brak odpowiedniego zainteresowania dzieckiem, jego wynikami w nauce i zachowaniem.

Wypełniając zamknięty katalog cech patologicznych, ankietowani stwierdzali ich obecność, podając jednocześnie liczbę ujawnionych przypadków. Szczegółowe informacje na temat zdiagnozowanych w środowisku szkolnym i w domu rodzinnym uczniów problemów społecznych zawiera kolejna tabela.

Tabela 8. Problemy występujące w środowisku szkolnym i rodzinnym dzieci i młodzieży z gminy

cechy patologii społecznej	obecność poszczególnych cech	
	liczba placówek, w których stwierdzono występowanie	liczba ujawnionych przypadków
palenie papierosów	1	35
sięganie po narkotyki	1	15
sięganie po alkohol	1	16
niszczenie mienia placówki	3	29
kradzieże	1	2
dyskryminacja	–	–
udział w grupach negatywnych	–	–
agresja i przemoc w grupie rówieśniczej	2	36
autoagresja	2	2
ucieczki z domu	–	–
przestępczość ujawniona	–	–

przypadki wymagające nadzoru kuratora sądowego	2	8
zaniedbanie przez dom	2	7
przemoc w rodzinie	3	8
wykorzystywanie seksualne	–	–

Dane z badań ankietowanych przeprowadzonych w placówkach oświatowych gminy.

Do problemów najczęściej występujących w szkole i w domu rodzinnym dzieci i młodzieży ankietowani zaliczyli: sięganie przez uczniów po papierosy i alkohol, niszczenie mienia szkolnego, stosowanie agresji i przemocy w grupie rówieśniczej, problemy przemocy w rodzinie, a także pojedyncze przypadki kradzieży, problemu zaniedbania przez dom, przypadki wymagające nadzoru kuratora.

Działania profilaktyczne podejmowane w szkołach

W placówkach oświatowych podejmowane są różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne. Wśród nich realizowane są programy i kampanie profilaktyczne związane z profilaktyką uzależnień, profilaktyką przemocy, eliminowaniem zachowań agresywnych, promowaniem zdrowego stylu życia, a także sposobami radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych (przemocy w rodzinie, agresji), jak również tworzenia właściwych relacji w grupie i z dorosłymi. Organizowane są konkursy i pogadanki tematyczne oraz konsultacje indywidualne z uczniami i ich rodzicami. Prowadzone są zajęcia z terapii pedagogicznej. Propagowane są też działania zespołu interdyscyplinarnego. Realizowane są zadania projektu Szkoła dla Rodziców i Wychowawców, Bezpieczna i Przyjazna Szkoła, Razem Bezpieczniej. Prowadzone są mediacje szkolne w ramach Inkubatora Mediacji.

Badania oraz działania profilaktyczne i naprawcze konieczne do przeprowadzenia

Według większości ankietowanych podejmowane w placówkach oświatowych różnorodne działania wychowawcze i profilaktyczne są wystarczające i nie występuje potrzeba prowadzenia nowych działań. Niektórzy z badanych wskazali na potrzebę przeprowadzenia badań i ankiet środowiskowych, w celu zaobserwowania problemów społeczeństwa.

Współpraca szkół z rodzicami uczniów

Przedstawiciele większości ankietowanych placówek uznali współpracę z rodzicami uczniów za zadowalającą. W jej ramach odbywają się zebrania, konsultacje indywidualne, spotkania w ramach zespołu powołanego do pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Rodzice aktywnie uczestniczą także w życiu szkoły, realizując wspólne inicjatywy szkolne i środowiskowe, pomagając przy organizacji imprez, uroczystości, konkursów i wycieczek szkolnych.

Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny

Podobnie jak w przypadku oceny współpracy szkół z rodzicami, przedstawiciele wszystkich badanych placówek stwierdzili, że współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi dzieci, młodzież i rodziny jest zadowalająca. Do podmiotów tych zaliczyli: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Gminne Centrum Kultury, Bibliotekę Publiczną, Urząd Gminy, Komendę Powiatową Policji, Powiatowy Urząd Pracy, Sanepid, Sąd w Iławie i Nowym Mieście Lubawskim, Bractwo Rycerskie, harcerstwo, Ochotnicze Straże Pożarne, straż miejską i kuratorów sądowych.

Współpraca polega m.in. na wzajemnym wsparciu, udzielaniu pomocy socjalnej i materialnej, prowadzeniu konsultacji, badań, diagnoz psychologiczno-pedagogicznych, wymianie informacji, pedagogizacji rodziców, prowadzeniu zajęć terapeutycznych, jak również organizowaniu konkursów, imprez, spotkań, warsztatów, pogadanek z policjantami i przekazywaniu materiałów z zakresu profilaktyki.

Potrzeby dzieci i młodzieży

Wskazując najpilniejsze potrzeby dzieci i młodzieży, pedagodzy zwrócili uwagę na konieczność zapewnienia im możliwości wyrównania szans edukacyjnych, alternatywnych form spędzania czasu wolnego poza szkołą, w szczególności szerszego dostępu do imprez kulturalnych i zajęć rekreacyjno-sportowych.. Ankietowani wskazali też na potrzebę dalszego wspierania dzieci pochodzących z rodzin ubogich poprzez zwiększenie pomocy socjalnej.

Większość ankietowanych wskazała na potrzebę zapewnienia dostępu do przedszkoli dzieciom oraz dostosowanie komunikacji miejskiej, ułatwiającej dostęp do szkół z różnych

miejsowości w gminie. Według respondentów niezbędna jest również pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo, rozwój ich świadomości dotyczącej wychowywania dzieci.

Możliwości przyczynienia się szkół do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży

Zastanawiając się nad tym, w jaki sposób szkoła może się przyczynić do poprawy sytuacji dzieci i młodzieży w gminie, pedagodzy wskazywali przede wszystkim na konieczność realizacji programów oświatowo-wychowawczych, pedagogizacji rodziców, prowadzenia konsultacji indywidualnych z rodzicami i ich dziećmi, pomocy materialnej potrzebującym oraz współpracy szkół z organizacjami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i ich rodzin. Respondenci zwracali także uwagę na potrzebę zagospodarowania czasu wolnego uczniów, zwłaszcza w miejscach zamieszkania przy współpracy z profesjonalnymi animatorami. Ankietowani często wskazywali także na potrzebę udzielenia pomocy i wsparcia rodzicom w wychowaniu dzieci, oraz udostępnienie im informacji o dostępie do instytucji służących pomocą dzieciom i rodzicom.

Występowanie problemów agresji i przemocy w szkole

Badania służące diagnozowaniu środowiska uczniów pod kątem występowania problemów agresji i przemocy przeprowadzane są we wszystkich placówkach. Głównie przybierają formę ankiet dotyczących przemocy i agresji, rozmów, sondaży, prelekcji indywidualnych. Z przeprowadzonych badań wynika, że w szkołach występują sporadyczne przypadki agresji i przemocy. Najczęściej przybierają one postać agresji psychicznej, przemocy rówieśniczej i domowej. Rzadkie przejawy agresji i przemocy w szkołach rozwiązywane są na bieżąco. W związku z uzyskanymi wynikami placówki przeprowadziły zajęcia na temat agresji i przemocy, w tym cyberprzemocy, wycieczki i akcje integracyjne, akcje informujące o możliwościach uzyskania pomocy w instytucjach, zajęcia „Bezpiecznej i przyjaznej szkoły”, monitoring zachowań oraz realizowano program profilaktyczny „Spójrz inaczej”.

Zajęcia profilaktyczne z zakresu agresji i przemocy w szkole

Wszystkie placówki prowadzą zajęcia profilaktyczne z zakresu agresji i przemocy. Przybierają one formę spotkań grupowych i indywidualnych z pedagogiem, psychologiem,

Policją. Profilaktyka z zakresu agresji i przemocy realizowana jest również w ramach programów „Bezpieczna i przyjazna szkoła – chwyć konflikt za rogi – mediacje szkolne” oraz programu „Spójrz inaczej na agresję”.

Formy pomocy proponowane uczniom stosującym agresję i przemoc i ich rodzicom dotkniętym problemami przemocy domowej

Najczęstsza formą pomocy udzielaną uczniom i ich rodzicom są pogadanki i spotkania (także indywidualne) ze specjalistami (psycholog, pedagog, pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej), mediacje szkolne i zajęcia rozwijające umiejętności społeczne.

Współpraca szkół z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy

Przedstawiciele wszystkich badanych placówek stwierdzili, że jest prowadzona współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania agresji i przemocy.

Instytucje i organizacje, z jakimi szkoła współpracuje oraz zakres tej współpracy:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku – udział w pracach zespołu interdyscyplinarnego,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – działania profilaktyczne,
- Kuratorzy sądowi – realizacja wspólnych programów, udział w grupach wsparcia, konsultacje,
- Sąd (Kurator sądowy) – pisanie opinii o uczniach,
- Policja – zgłaszanie przypadków zagrożeń, spotkania i pogadanki profilaktyczne,
- Zespół Interdyscyplinarny w Kurzętniku,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.

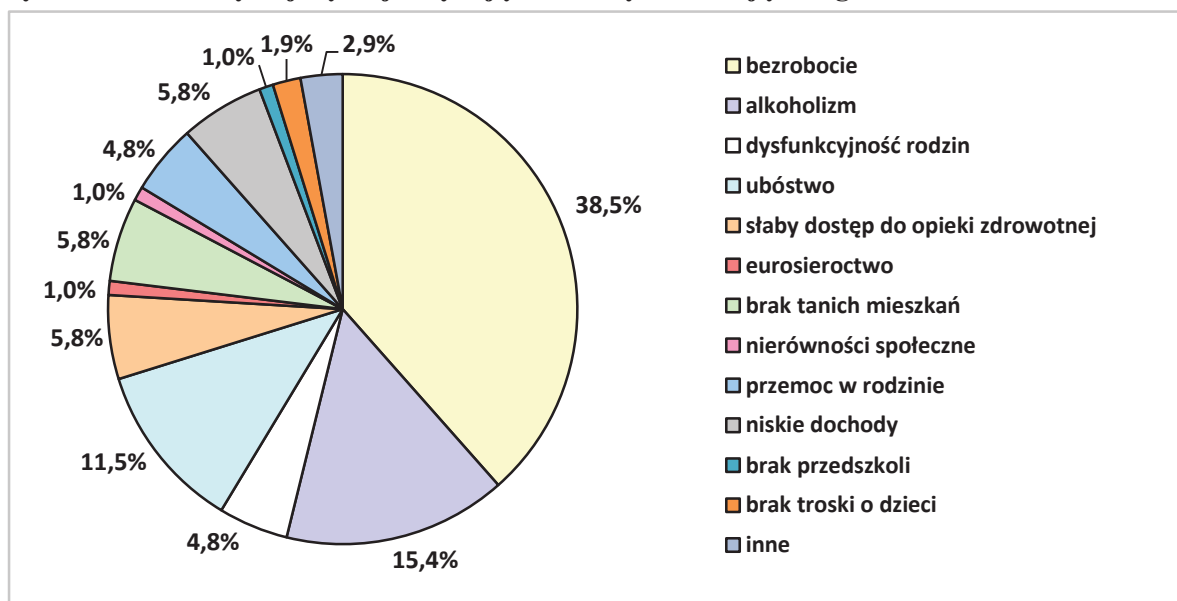
4.4. SYTUACJA RODZINY I DZIECKA W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Analiza sytuacji rodziny i dziecka w środowisku lokalnym została dokonana na podstawie badań ankietowych przeprowadzonych wśród osób mających wpływ na kształt lokalnej polityki społecznej (m.in. Wójta, sołtysów, radnych, pracowników Urzędu Gminy, członków Młodzieżowej Rady Gminy, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawicieli placówek oświatowych, placówek kultury, pomocy społecznej, służby zdrowia, Policji, organizacji pozarządowych, Kościoła) oraz losowo wybranych mieszkańców gminy.

Do analizy przedłożono w sumie 110 wypełnionych anonimowo ankiet, w których badani odnieśli się do wybranych zagadnień dotyczących sytuacji społecznej w gminie.

W pierwszej kolejności poproszono przedstawicieli środowiska lokalnego o wskazanie problemów, które najczęściej dotyczą rodziny mieszkające w gminie. Rozkład odpowiedzi przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1. Problemy najczęściej dotykające rodziny mieszkające w gminie

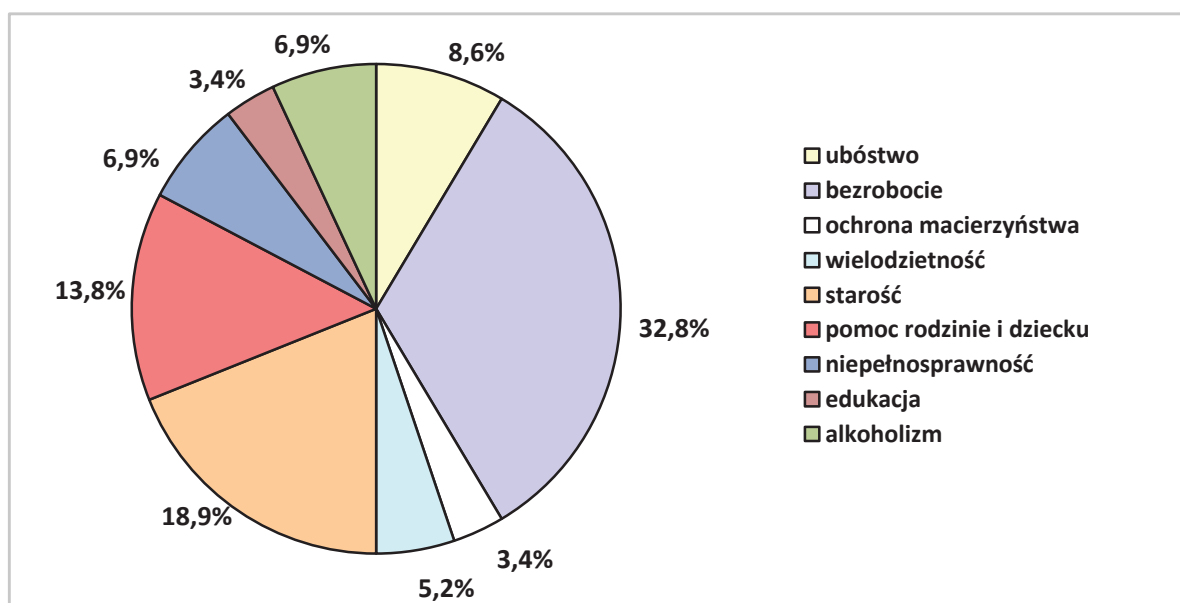
Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Do problemów, które najczęściej dotyczą rodziny mieszkające w gminie, respondenci zaliczyli bezrobocie (ok.40%) i alkoholizm (ok.16%). Szczególną uwagę zwrócili również na ubóstwo (ok.12%). Następnie niskie dochody, brak tanich mieszkań, słaby dostęp do opieki zdrowotnej (po ok. 6%) i dysfunkcje w rodzinach, przemoc (po ok. 5%). Najmniejsze grupy ankietowanych wskazały: brak przedszkoli, nierówności społeczne, nieporadność życiowa, eurosieroctwo (po ok. 1%).

To samo pytanie zadano członkom Młodzieżowej Rady Gminy. Według tej grupy ankietowanych największym problemem dotyczącym rodziny jest bezrobocie (33%) oraz alkoholizm (22%). Respondenci wskazywali również na problem przemocy w rodzinie (17%), ubóstwo (17%) i problem uzależnień (6%)

W następnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie obszarów, w których oferta pomocy świadczonej rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niezadowolająca. Rozkład uzyskanych odpowiedzi przedstawia kolejny wykres.

Wykres 2. Obszary, w których oferta pomocy świadczonej rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niezadowolająca

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

W opinii ankietowanych oferta pomocy świadczonej rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najmniej zadowolająca w takich obszarach, jak: bezrobocie (32,8%), starość (18,9%) i pomoc rodzinie i dziecku (13,8%).

W opinii Młodzieżowej Rady Gminy oferta pomoc świadczonej rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najmniej niezadowolająca w takich obszarach jak: ochrona macierzyństwa, pomoc rodzinie i dziecku, niepełnosprawność i alkoholizm (po 14%).

Czynniki, które ograniczają możliwości prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży w gminie

W kolejnym pytaniu poproszono badanych o wskazanie czynników, które ograniczają możliwości prawidłowego funkcjonowania dzieci i młodzieży w gminie. W odpowiedziach ankietowani najczęściej wspominali o problemach, z którymi zmagają się rodziny, a które

rzutują na sytuację dziecka, tj. bezradności opiekuńczo-wychowawczej rodziców, ubóstwie, bezrobociu, uzależnieniach rodziców od alkoholu, rozbiciu rodzin, złych warunkach mieszkaniowych.

Respondenci podnosili również problem niewystarczającego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, w tym do placówek wsparcia dziennego, dóbr kultury, ogólnodostępnych miejsc spotkań dzieci i młodzieży, obiektów sportowo-rekreacyjnych (boisk, placów zabaw), kulturalnych, niezadawalającą ofertę zajęć pozalekcyjnych i niewystarczające możliwości rozwijania zainteresowań.

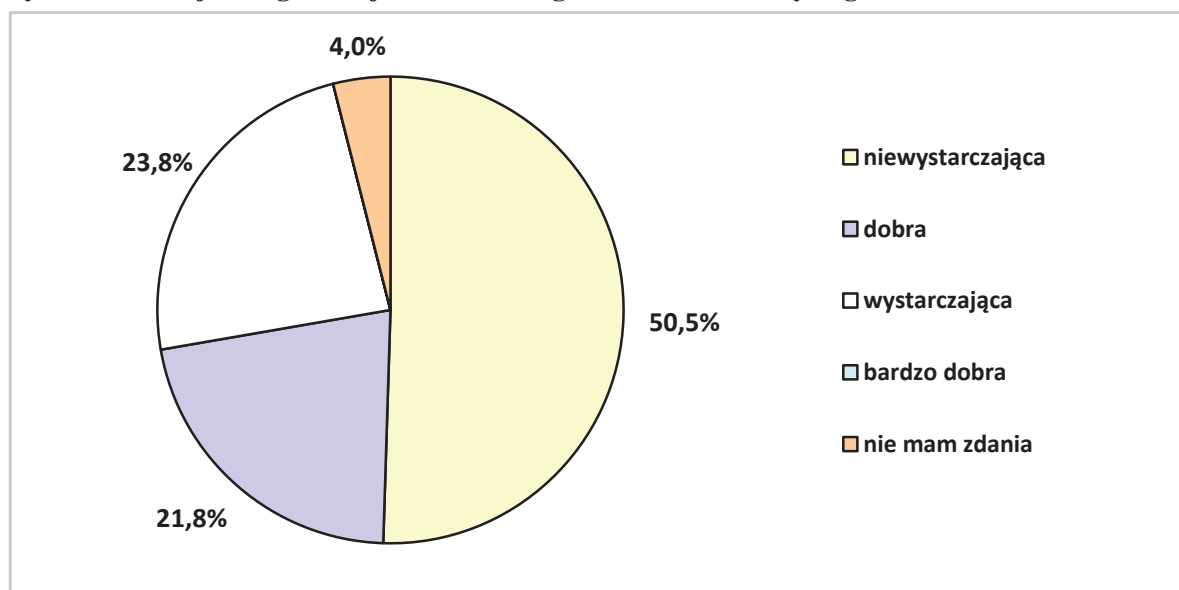
Najważniejsze problemy związane z dziećmi i młodzieżą w gminie

W odpowiedzi na następne pytanie, ankietowani zidentyfikowali problemy, z jakimi zmagają się dzieci i młodzież w gminie. Za najważniejszy z nich uznali nieodpowiednie do potrzeb możliwości konstruktywnego spędzania czasu wolnego, co niejednokrotnie przekłada się na demoralizację przejawiającą się w sięganiu po używki i środki odurzające. W tym kontekście zwrócono uwagę na niekorzystny wpływ mediów i Internetu, co wiąże się z brakiem aktywności fizycznej.

Innym problemem są ograniczone perspektywy, w dużej mierze wynikające z sytuacji materialnej w domu rodzinnym, ale nierzadko i z dysfunkcyjności rodziny. Problemy te, zdaniem respondentów, przyczyniają się do spadającej motywacji dzieci i młodzieży do nauki czy rozwoju osobowości oraz trudności edukacyjnych i wychowawczych. W przypadku nikłego zainteresowania ze strony rodziców pogłębia się niedostosowanie społeczne młodego pokolenia.

Niejako w uzupełnieniu odpowiedzi na pytania o czynniki, które ograniczają prawidłowy rozwój osób w wieku przedprodukcyjnym, oraz o problemy, które występują wśród nich najczęściej, ankietowani wyrazili opinie na temat organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie. Rozkład odpowiedzi przedstawia kolejny wykres.

Wykres 3. Jaka jest organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

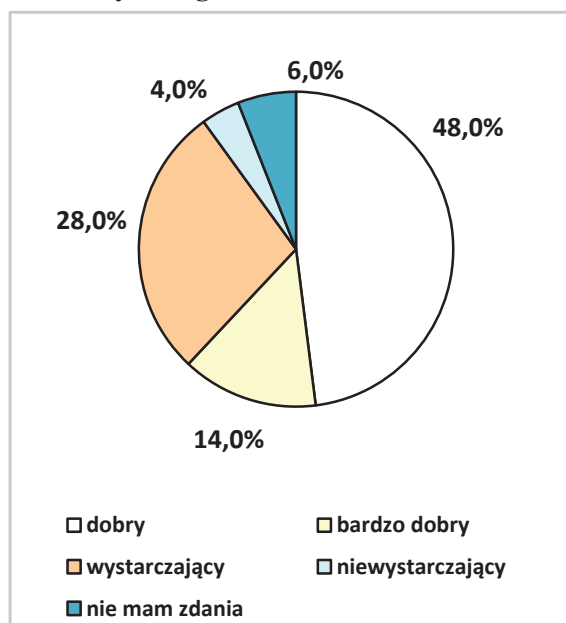
Najliczniejsza grupa respondentów (51%) spośród ogólnej ich liczby, negatywnie oceniła organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie, uznając ją za niewystarczającą.

Znacznie mniejsza grupa badanych (22%) wyraziła opinię, że organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie jest na poziomie dobrym, podobna grupa oceniła ją jako dostateczną (24%). 4% respondentów odpowiedziało, że nie ma zdania na ten temat.

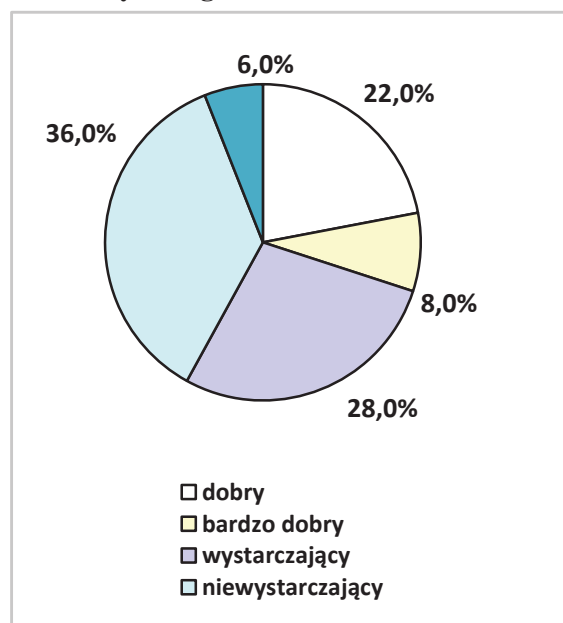
Podobne pytanie zadano Młodzieżowej Radzie Gminy. Większość respondentów określiła organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży jako wystarczającą (33%), a 25% jak niewystarczającą. Łącznie 44 % uznało ją jako dobrą i bardzo dobrą. Około 8% nie ma zdania na ten temat.

Odpowiadając na następne pytania przedstawiciele środowiska lokalnego wyrazili opinie odnośnie dostępności placówek oświatowych, kulturalnych, wsparcia i obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie. Wskazali również deficyty w tym zakresie. Rozkład odpowiedzi przedstawiają kolejne wykresy.

Wykres 4. Jaki jest dostęp do placówek oświatowych w gminie?

Wykres 5. Jaki jest dostęp do placówek kulturalnych w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Większość respondentów pozytywnie oceniła dostęp do placówek oświatowych w gminie. Za bardzo dobry lub dobry uznało go łącznie 62%, a za wystarczający 28% badanych. Negatywnie dostępność placówek oświatowych w gminie oceniło 4% ankietowanych. Zdania w tej sprawie nie miało 6%. Z kolei w odpowiedzi na pytanie o placówki oświatowo-wychowawcze, których w gminie brakuje, uczestnicy badania wskazywali przedszkola.

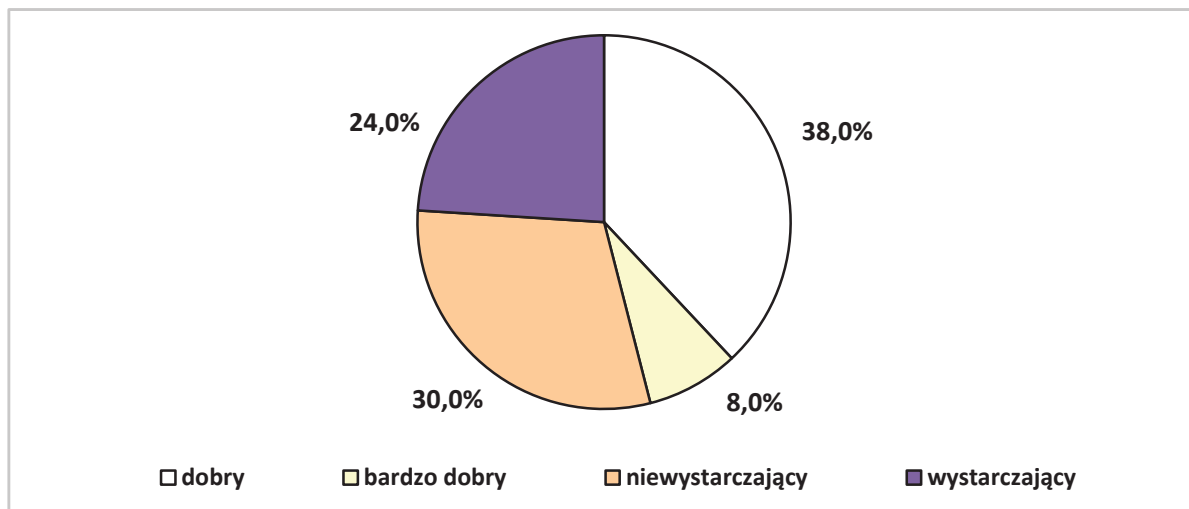
Nieco więcej niż jedna trzecia uczestników badania ankietowego (36%) uznało, że dostęp do placówek kultury w gminie jest niewystarczający. Jako bardzo dobry lub dobry określiło go w sumie 30% badanych. Natomiast 28% respondentów stwierdziło, że jest on wystarczający. Zdania w tej sprawie nie miało 6% respondentów.

Podobne badania ankietowe przeprowadzono wśród Młodzieżowej Rady Gminy. Na pytanie dotyczące dostępu do placówek oświatowych w gminie respondenci ocenili go jako dobry (33,3%) i bardzo dobry (25%). 8,3% ankietowanych skłaniało się ku odpowiedzi wystarczający, natomiast ponad 16% uznało, że jest niewystarczający. Również ponad 16% respondentów nie miało zdania na ten temat. W odpowiedzi na pytanie, jakich placówek oświatowo-wychowawczych brakuje w gminie większość respondentów wskazywała na świetlice środowiskowe i szkoły przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

W odpowiedzi na kolejne pytanie, dotyczące dostępu do placówek kulturalnych znaczna większość ankietowanych uznała go za bardzo dobry (25%) i dobry (41,6%). Spośród możliwych odpowiedzi 8,3% respondentów uznała go za wystarczający, natomiast

25% za niewystarczający. Za placówki kulturalne, których w gminie brakuje ankietowani wymieniali głównie kino.

Wykres 6. Jaki jest dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Łącznie 46% respondentów spośród mieszkańców oceniło dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie jako bardzo dobry lub dobry, a 24% przyznało, że jest on wystarczający. 30% mieszkańców uznało, że dostęp jest niewystarczający.

Jeśli chodzi o ankietowanych spośród Młodzieżowej Rady Gminy to łącznie 46% oceniło dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie jako bardzo dobry lub dobry, a 24% stwierdziło, że jest on wystarczający. Jako niewystarczający oceniło go 30% młodszych respondentów.

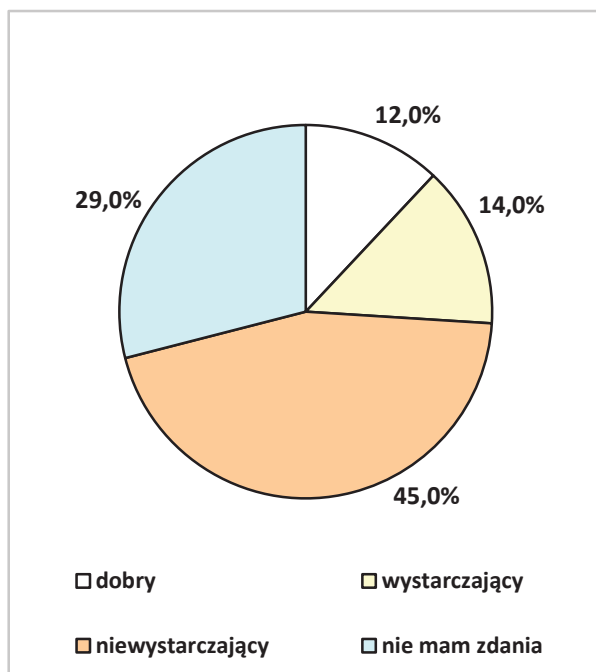
Wśród deficytów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej badani najczęściej wymieniali brak takich obiektów, jak: basen, boisko piłkarskie, lodowisko czy ścieżki rowerowe.

Wskazując placówki oświatowo-wychowawcze oraz kulturalne, których w gminie brakuje, bądź do których dostęp jest ograniczony, badani wymieniali najczęściej przedszkola i klub młodzieżowy oraz kino czy teatr.

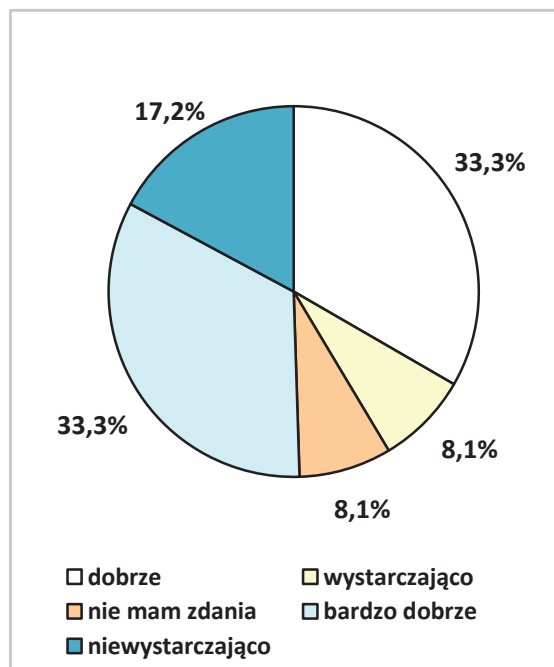
W przypadku infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dostrzegali natomiast przede wszystkim brak basenu i boisk sportowych.

W kolejnym pytaniu poproszono ankietowanych o opinię na temat wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi oraz prowadzonych w gminie działań wychowawczych, profilaktycznych i edukacyjnych, których adresatami są rodziny i dzieci.

Wykres 7. Jaki jest dostęp do wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi?

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania wychowawcze, profilaktyczne i edukacyjne adresowane do rodzin i dzieci?

Dane z badań ankietowych przeprowadzonych w środowisku lokalnym.

Najwięcej respondentów (45%) stwierdziła, że dostęp do wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi w gminie jest niewystarczający. Znacznie mniej (14%) uznało go za wystarczający, a tylko 12% za dobry. Aż 29% ankietowanych nie miało zdania na ten temat.

Środowisku Młodzieżowej Rady Gminy zadano również pytanie o dostęp do wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi. W większości respondenci uznali go za niewystarczający (41,6%), 25% ankietowanych uznało go za dobry, natomiast ponad 8% za wystarczający. Aż 25% badanych nie miało zdania na ten temat.

Wspólnie ponad 66% ankietowanych stwierdziło, że realizowane w gminie działania wychowawcze, profilaktyczne i edukacyjne, których adresatami są rodziny i dzieci są dobre i bardzo dobre (po 33%) . Za wystarczające uznało je 8% ankietowanych, a za niewystarczające 17%. Zdania na ten temat nie miało 8% badanych. Podobnych odpowiedzi udzielili pytani członkowie Młodzieżowej Rady Gminy.

Co zrobić, by poprawić sytuację rodzin, dzieci i młodzieży w gminie?

W ankiecie znalazło się również pytanie pozwalające badanym wskazać działania, jakie należałoby podjąć w gminie w celu poprawy sytuacji rodzin oraz dzieci i młodzieży.

Odpowiadając na nie badani zwracali uwagę przede wszystkim na potrzebę organizowania – na szerszą skalę niż dotychczas – spotkań z rodzicami za pośrednictwem szkoły oraz badań profilaktycznych np. w zakresie ochrony zdrowia.

Ankietowani podkreślali także konieczność tworzenia nowych miejsc pracy, podnoszenia kompetencji wychowawczych rodziców poprzez organizowanie bezpłatnych szkoleń, porad i konsultacji dla bezrobotnych. Stwierdzono potrzebę zwiększenia wsparcia finansowego (na opiekę nad małymi dziećmi) oraz lepszy dostęp do specjalistów (psycholog, prawnik).

Instytucje i organizacje, które mogą przyczynić się do zniwelowania problemów rodzin i dzieci

W kolejnym pytaniu poproszono ankietowanych o podanie instytucji i organizacji działających w gminie bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców, które mogą w największym stopniu przyczynić się do zniwelowania problemów rodzin i dzieci. Wśród nich badani najczęściej wskazywali: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Ośrodek Kultury, Powiatowy Urząd Pracy, Policję Kościół oraz organizacje pozarządowe.

4.5. POMOC SPOŁECZNA RODZINIE I DZIECKU

Pomoc społeczną rodzinie i dziecku w gminie świadczy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku. Jednostka ta realizuje zadania wynikające m.in. z takich aktów prawnych, jak: ustawa o pomocy społecznej, ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawa o świadczeniach rodzinnych oraz ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące kwot wydatkowanych przez GOPS na pomoc społeczną w gminie w latach 2012-2014.

Tabela 9. Środki finansowe wydatkowane przez GOPS na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2012-2014

wielkość wydatków	2012	2013	2014
ogółem	8.824.034,05 zł	9.149.557,22 zł	8.940.673,63 zł
w tym na świadczenia pomocy społecznej	3.104.849,86 zł	3.943.093,50 zł	3.789.032,58 zł
w tym na świadczenia rodzinne	5.719.184,19 zł	5.206.463,72 zł	5.151.641,05 zł

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

W latach 2012-2014 wysokość środków finansowych przeznaczonych przez GOPS na pomoc mieszkańcom zmieniała się, przy czym stale dominującą pozycję wśród nich stanowiły kwoty wydatkowane na realizację świadczeń rodzinnych. Mniej środków przeznaczano natomiast na świadczenia pomocy społecznej, w tym na przyznawanie świadczeń w formie posiłku (głównie na dożywianie dzieci), zasiłków celowych i w naturze, zasiłków stałych, okresowych oraz usług opiekuńczych.

Poniższa tabela przedstawia dane dotyczące beneficjentów objętych przez GOPS wsparciem z zakresu pomocy społecznej w latach 2012-2014.

Tabela 10. Beneficjenci systemu pomocy społecznej

	2012	2013	2014
liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	1.358	1.206	1.017
liczba rodzin	604	600	509
liczba osób w rodzinach	2.158	2.131	1.792

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie w gminie w latach 2012-2014 zmniejszała się (1.358 w 2012 r., 1.206 w 2013 r., 1.017 w 2014 r.). Zmniejszała się również liczba osób w rodzinach (2.158 w 2012 r., 2.131 w 2013 r., 1.792 w 2014 r.).

Uzupełnienie powyższych danych stanowią przedstawione w kolejnej tabeli informacje na temat typów rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2012-2014.

Tabela 11. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2012-2014

typy rodzin		liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
		2012	2013	2014	2012	2013	2014
rodziny ogółem		689	654	544	2.360	2.320	1.873
o liczbie osób:	1	115	85	98	115	85	98
	2	96	90	74	192	180	148
	3	128	137	93	384	411	279
	4	157	169	136	628	676	544
	5	122	112	91	610	560	455
	6 i więcej	71	61	52	431	408	349

w tym: rodziny z dziećmi ogółem		426	455	366	1.836	1.937	1.574
o liczbie dzieci:	1	115	151	110	355	485	345
	2	157	175	146	645	725	603
	3	106	88	73	551	450	376
	4	28	27	24	136	169	146
	5	10	7	6	63	48	44
	6	5	5	5	40	42	41
	7 i więcej	5	2	2	46	18	19
rodziny niepełne ogółem		70	53	49	214	168	156
o liczbie dzieci:	1	36	29	26	88	68	62
	2	22	17	15	69	63	54
	3	6	3	5	26	16	23
	4 i więcej	6	4	3	31	21	17
rodziny emerytów i rencistów ogółem		168	109	70	465	271	179
o liczbie osób:	1	40	29	18	40	29	18
	2	48	34	24	96	68	48
	3	35	25	14	105	75	42
	4 i więcej	45	21	14	224	99	71

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

Analiza struktury rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2012-2014, wykazała, iż najliczniejszą grupę stanowiły: rodziny trzyosobowe (128 w 2012 r., 137 w 2013 r., 93 w 2014 r.), rodziny czteroosobowe (157 w 2012 r., 169 w 2013 r., 136 w 2014 r.) oraz rodziny liczące 5 osób (122 w 2012 r., 112 w 2013 r., 91 w 2014 r.).

Odmienne wyglądała struktura beneficjentów biorąc pod uwagę poszczególne typy rodzin. W przypadku rodzin z dziećmi największe grupy w latach 2012-2014 stanowiły rodziny posiadające jedno dziecko (w 2012 r. 115, w 2013 r. 151, a w 2014 r. 110) i dwoje dzieci (w 2012 r. 157, w 2013 r. 175, a w 2014 r. 146).

Jeśli chodzi o rodziny niepełne, to najliczniejsze były rodziny posiadające jedno dziecko (w 2012 r. 36, w 2013 r. 29, w 2014 r. 26) lub dwoje dzieci (w 2012 r. 22, w 2013 r. 17, w 2014 r. 15). Z kolei w odniesieniu do rodzin emerytów i rencistów największą grupę beneficjentów w latach 2012-2014 stanowiły osoby samotne (w 2012 r. 40, 2013 r. 29, w 2014 r. 18) oraz dwuosobowe (w 2012 r. 48, w 2013 r. 34, w 2014 r. 24).

Najliczniejszą grupę wśród mieszkańców gminy korzystających ze wsparcia GOPS-u w 2014 roku stanowiły charakteryzujące się niskim poziomem dochodów rodziny dotknięte bezrobociem oraz ubóstwem. Pochodzące z nich dzieci, z racji niedoborów materialnych w domu, korzystały ze wsparcia głównie w formie dożywiania w szkołach. Diagnozę tę potwierdza analiza przyczyn przyznawania pomocy społecznej przez GOPS. W latach 2012-

2014 najczęstszymi przyczynami przyznawania tej pomocy były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba. Do przyczyn przyznawania pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014 zaliczały się również, między innymi, problemy typowe dla rodzin dysfunkcyjnych: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, potrzeba ochrony macierzyństwa, przemoc w rodzinie, alkoholizm. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe dane na temat liczby rodzin i osób w rodzinach, korzystających z pomocy społecznej przyznanej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku z tych powodów w latach 2012-2014.

Tabela 12. Wybrane powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014

powód przyznania pomocy	liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014
ubóstwo	391	389	286	1.386	1.401	989
bezrobocie	302	362	306	1.142	1.328	1.130
niepełnosprawność	220	226	205	716	743	629
bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	90	40	35	448	143	136
długotrwała lub ciężka choroba	96	240	222	314	781	731
potrzeba ochrony macierzyństwa	52	118	164	257	599	821
przemoc w rodzinie	23	6	6	97	22	18
alkoholizm	55	24	32	162	69	85
bezdomność	0	0	1	0	0	2
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	9	4	1	26	4	4
zdarzenie losowe	1	0	1	1	0	1
sytuacja kryzysowa	1	1	0	2	3	0

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

Powody przyznania pomocy społecznej w gminie mają wpływ na formę wsparcia udzielanego przez GOPS. Dane na temat rodzajów wsparcia udzielonego mieszkańcom gminy w latach 2012-2014 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 13. Rodzaje wsparcia udzielanego przez GOPS

formy pomocy	liczba osób, którym przyznano decyzją administracyjną świadczenie			liczba rodzin			liczba osób w rodzinach		
	2012	2013	2014	2012	2013	2014	2012	2013	2014
pieniężna	1176	586	481	527	546	449	1.901	1.973	1.623
rzeczowa	594	638	537	333	361	311	1.455	1.534	1.317

praca socjalna	X	X	X	689	654	364	2.360	2.320	1.258
poradnictwo specjalistyczne	X	X	X	10	0	1	54	0	4
usługi opiekuńcze	15	13	19	12	13	18	16	14	24
specjalistyczne usługi opiekuńcze	15	17	17	12	12	12	24	20	26
odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej	12	14	17	X	X	X	X	X	X

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

W latach 2012-2014 najczęściej udzielaną mieszkańcom gminy formą wsparcia była pomoc finansowa, głównie w formie zasiłków celowych i w naturze oraz zasiłków stałych i okresowych. Duże znaczenie miała także pomoc rzeczowa udzielana przede wszystkim w postaci posiłku, opału. Ważną formą wsparcia beneficjentów była również praca socjalna. Polegała ona m.in. na udzielaniu informacji, wskazówek i pomocy przy rozwiązywaniu trudnych spraw życiowych, świadczeniu poradnictwa oraz współpracy z innymi podmiotami pomocy społecznej. Istotnym narzędziem pracy socjalnej były kontrakty socjalne, których w 2012 roku zawarto 30, w 2013 r. 31, a w 2014 r. 27.

Wśród form pomocy świadczonej przez Ośrodek znalazły się również poradnictwo specjalistyczne i usługi opiekuńcze. Osoby, które nie mogły samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można było zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych i które tym samym wymagały całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, były kierowane przez OPS do domów pomocy społecznej (3 w 2012 r., 3 w 2013 r., 7 w 2014 r.).

Pomoc osobom dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie w gminie świadczy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Bardzo istotnym wsparciem dla rodzin, realizowanym w ramach zadań GOPS w Kurzętniku, jest przyznawanie świadczeń rodzinnych. Poniższa tabela prezentuje szczegółowe dane o liczbie i wartości świadczeń rodzinnych przyznanych w latach 2012-2014.

Tabela 14. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
wielkość wydatków na świadczenia rodzinne	4.931.615 zł	4.406.321 zł	4.336.873 zł
rodzaj świadczenia	liczba przyznanych świadczeń		
zasiłek rodzinny	14.870	13.324	12.536
dodatek do zasiłku z tytułu urodzenia dziecka	46	60	54
dodatek do zasiłku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	519	412	276
dodatek do zasiłku z tytułu samotnego wychowywania dziecka	426	302	371
dodatek do zasiłku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	1.153	1058	992
dodatek do zasiłku z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	885	822	788
dodatek do zasiłku z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	1818	1.532	1.346
dodatek do zasiłku z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	2.740	2.643	2.514
zasiłek pielęgnacyjny	8.708	9.076	8.798
świadczenie pielęgnacyjne	2.692	2.692	614
jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	98	98	101
liczba świadczeń rodzinnych ogółem	33.955	31.180	29.521

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

W latach 2012-2014 wielkość wydatków przeznaczonych przez GOPS na realizację świadczeń rodzinnych zmniejszała się z roku na rok (z 4.931.615 zł w 2012 r. do 4.336.873 zł w 2014 r.). Tym samym spadała liczba przyznanych świadczeń (z 33.955 w 2012 r. do 29.521 w 2014 r.).

Najczęściej GOPS wypłacał zasiłek rodzinny, który służy częściowemu pokryciu wydatków na utrzymanie dziecka. Istotne formy wsparcia stanowiły również: zasiłek pielęgnacyjny i świadczenie pielęgnacyjne oraz dodatki do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej, a także podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Świadczenia alimentacyjne stanowiły kolejną formę wsparcia udzielaną mieszkańcom gminy w latach 2012-2014 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ta pomoc finansowa, świadczona zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, była przyznawana dziecku wychowywanemu w rodzinie niepełnej, w przypadku bezskuteczności egzekucji zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, oraz dzieciom wychowywanym przez

osoby pozostające w związkach małżeńskich, przeprowadzających separację lub rozwód. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 15. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenie alimentacyjne	114	111	113
liczba przyznanych świadczeń alimentacyjnych	1.329	1.375	1.346
wielkość wydatków na świadczenia alimentacyjne	455.104 zł	490.652 zł	471.232 zł

Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kurzętniku.

Liczba mieszkańców gminy, którym w latach 2012-2014 GOPS przyznał świadczenie alimentacyjne, była na zbliżonym poziomie (114 w 2012 r., 111 w 2013 r., 113 w 2014 r.), podobnie jak liczba wypłaconych świadczeń (1329 w 2012 r., 1375 w 2013 r., 1346 w 2014 r.). Natomiast wysokość kwot wydatkowanych na ten cel wahała się (455 104 zł w 2012 r., 490 652 zł w 2013 r., 471 232 w 2014 r.).

W uzupełnieniu powyższych danych należy odnotować, że Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim, jako jednostka powiatowa obejmuje zasięgiem działania również mieszkańców gminy Kurzętnik. Wybrane dane dotyczące działalności PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2012-2014 przedstawia natomiast poniższa tabela.

Tabela 16. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
liczba dzieci z gminy zgłoszonych do adopcji	0	2	0
liczba dzieci z gminy adoptowanych	0	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w rodzinach zastępczych	4	0	0
liczba dzieci z gminy umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	0	0	0
liczba dzieci z gminy przebywających w rodzinach zastępczych	9	9	8
liczba dzieci z gminy przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych	2	2	0
liczba rodzin zastępczych, które objęły opieką dzieci z gminy	2	1	0
liczba usamodzielnianych dzieci z gminy	0	2	0

Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim.

W roku 2013 do adopcji zgłoszono 2 dzieci z gminy. W latach 2012-2014 ani jedno dziecko nie zostało adoptowane, a 4 dzieci w 2012 roku zostało umieszczonych w rodzinach zastępczych. W analizowanym okresie w rodzinach zastępczych przebywało odpowiednio: 9, 9 i 8 dzieci z gminy. W latach 2012-2014 liczba rodzin zastępczych, które obejmowały opieką dzieci z gminy, zmniejszała się odpowiedni – 2, 1 i 0.

W latach 2012-2014 w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie umieszczono żadnego dziecka. W latach 2012 i 2013 w tego typu placówkach przebywało odpowiednio 2 i 2 dzieci. W 2013 roku usamodzielniono dwoje, pochodzących z gminy wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

4.6. DZIECKO I RODZINA WSPIERANI PRZEZ PORADNIĘ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ

Dzieci i rodziny z gminy Kurzętnik objęte są także wsparciem ze strony Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nowym Mieście Lubawskim, która obejmuje swoim zasięgiem teren całego powiatu nowomiejskiego. Poradnia udziela pomocy dzieciom, uczniom i ich rodzicom (opiekunom prawnym) oraz nauczycielom przedszkoli, szkół i placówek mających siedzibę na terenie działania poradni oraz dzieciom i młodzieży nie uczęszczającym do szkoły, przedszkola oraz ich rodzicom (opiekunom prawnym) zamieszkałym na terenie działania poradni. Pracownicy poradni realizują zadania poradni również poza poradnią, w środowisku dzieci i młodzieży, w tym w środowisku rodzinnym. Celem Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nowym Mieście Lubawskim jest udzielanie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomoc uczniom w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Poradnia zatrudnia psychologów, pedagogów, logopedę oraz lekarza konsultanta. Poradnia zapewnia swoim Klientom prawo do uzyskania rzetelnej i profesjonalnej pomocy, świadczonej zgodnie z zasadami etyki zawodowej. Poradnia udziela pomocy na wniosek rodziców (prawnych opiekunów) dziecka. Udzielana pomoc jest wszechstronna i nieodpłatna. Poradnia jest placówką oświatową prowadzoną przez Radę Powiatu Nowomiejskiego, będącą pod nadzorem pedagogicznym Warmińsko-Mazurskiego Kuratora Oświaty. Poradnia udziela pomocy dzieciom, uczniom i ich rodzicom (opiekunom prawnym) oraz nauczycielom przedszkoli, szkół i placówek mających siedzibę na terenie całego powiatu nowomiejskiego oraz dzieciom i młodzieży nie uczęszczającym do szkoły, przedszkola oraz ich rodzicom zamieszkałym na terenie powiatu.

Poradnia wydaje orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego lub o potrzebie nauczania indywidualnego oraz opinie psychologiczno-pedagogiczne. Pomoc bezpośrednia udzielana dzieciom i młodzieży obejmuje w szczególności:

- badania diagnostyczne psychologiczno-pedagogiczne i logopedyczne,
- terapie: pedagogiczną, psychologiczną, logopedyczną, socjoterapię (adresowane do dzieci i młodzieży z trudnościami w nauce, z problemami emocjonalnymi),
- terapię logopedyczną dla dzieci z wadami wymowy,
- zajęcia psychoedukacyjne z zespołami klasowymi,
- zajęcia zawodoznawcze (indywidualne i z zespołami klasowymi),
- interwencje w sytuacjach kryzysowych oraz porady i konsultacje.

Poradnia udziela także rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Oferta dla rodziców obejmuje: porady i konsultacje, instruktaż w zakresie wspomagania rozwoju i kształcenia dzieci i młodzieży, terapeutyczną pomoc psychologiczną dorosłym członkom rodzin. Prowadzone są grupy wsparcia i treningi umiejętności wychowawczych.

Z porad i konsultacji mogą korzystać również nauczyciele, dla których organizowane są także treningi i warsztaty umiejętności edukacyjnych, które odbywają się zarówno na terenie Poradni, jak też w szkołach. Ponadto poradnia organizuje spotkania informacyjno-warsztatowe dla pedagogów, logopedów i psychologów szkolnych.

4.7. PRZESTĘCZOŚĆ ORAZ DZIAŁANIA PODEJMOWANE NA RZECZ ZAPEWNIENIA BEZPIECZEŃSTWA

Według danych Komendy Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim w okresie od 1.01.2014 do 31.12.2014 roku w gminie Kurzętnik ujawniono 160 przestępstw. Poniższa tabela przedstawia dane na temat wybranych kategorii przestępstw popełnionych na terenie gminy Kurzętnik.

Tabela 17. Wybrane kategorie przestępstw popełnionych na terenie gminy Kurzętnik w okresie 1.01.2014-31.12.2014

kategoria przestępstwa	liczba czynów
czyn przeciwko mieniu	55
czyn przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	7
czyn przeciwko rodzinie i opiece	22
czyn przeciwko życiu i zdrowiu	16

Dane Komendy Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim

Wśród tej liczby przestępstw odnotowano 55 czynów przeciwko mieniu, 7 przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, 22 przeciwko rodzinie i opiece oraz 16 przeciwko życiu i zdrowiu. Jednostka ujawniła 2 czyny popełnione przez nieletnich.

Kuratorzy II Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Iławie w 2014 roku sprawowali na terenie gminy Kurzętnik łącznie 9 dozorów. 13 osób zostało objętych nadzorem w związku z orzeczeniem obowiązku poddania się leczeniu uzależnienia od alkoholu, 5 osób nieletnich w konsekwencji demoralizacji lub popełnienia czynu karalnego oraz 14 rodzin w związku z orzeczeniem dotyczącym ograniczenia władzy rodzicielskiej rodzicom nad małoletnimi dziećmi, w tym 21 osób dorosłych i 37 osób małoletnich.

4.8. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (jej nazwa to akronim angielskich słów: Strengths – mocne strony, Weaknesses – słabe strony, Opportunities – szanse i Threats – zagrożenia) jest jedną z najpopularniejszych heurystycznych technik analitycznych służących porządkowaniu informacji. Bywa stosowana we wszystkich obszarach planowania strategicznego.

W przypadku programu wspierania rodziny analiza SWOT stanowi efektywną metodę identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu wspierania rodziny oraz szans i zagrożeń, jakie przed nim stoją. Pozwala oszacować potencjał, jakim się dysponuje oraz określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej. Przedstawiona poniżej analiza została przeprowadzona z udziałem przedstawicieli samorządu gminy, a jej przedmiotem stał się obszar rodziny, dziecka i młodzieży.

Obszar RODZINA, DZIECKO, MŁODZIEŻ	
mocne strony	słabe strony
• prowadzenie analiz w zakresie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcjom rodzin • zapewnianie przez gminę rodzinom dysfunkcyjnym wsparcia asystentów rodziny • zapewnianie dostępu do poradnictwa specjalistycznego rodzinom wymagającym tej formy wsparcia • monitorowanie zapotrzebowania na opiekę przedszkolną • dysponowanie przez szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne w gminie bazą	• brak grup i ośrodków wsparcia dla rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci • gmina nie dysponuje placówkami wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (jak np. świetlice środowiskowe) • brak możliwości skorzystania z oferty organizacji pozarządowych przez rodziny, dzieci i młodzież • brak możliwości skorzystania przez osoby z gminy dotknięte przemocą w rodzinie z oferty organizacji pozarządowych działających na ich

dydaktyczną zapewniającą właściwy rozwój uczniów • prowadzenie przez samorząd gminy działań na rzecz zaspokajania potrzeb młodzieży w zakresie dostępu do szkolnictwa ponadgimnazjalnego • oferowanie uczniom zajęć pozalekcyjnych przez placówki oświatowe w gminie • wychodzenie przez instytucje gminy do dzieci i młodzieży z ofertą spędzania czasu wolnego • propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży w gminie • istnienie w gminie kadry przygotowanej do pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie • prowadzenie w gminie poradnictwa i podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie • działanie zespołów interdyscyplinarnych • zapewnienie osobom z gminy dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia • kierowanie sprawców przemocy w rodzinie z gminy do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych • prowadzenie w gminie akcji uwrażliwiających społeczność lokalną na problemy przemocy w rodzinie	rzecz • ograniczenie dostępu dzieci i młodzieży do psychologa dziecięcego i psychiatry • brak mediatorów i poradnictwa rodzinnego. • brak środków na zatrudnienie kompetentnych animatorów.
szanse	zagrożenia
• dostateczne rozpoznanie potrzeb rodzin, dzieci i młodzieży w gminie • wystarczający zakres pracy wsparcia asystentów rodziny • zaspokajające potrzeby poradnictwo specjalistyczne udzielane rodzinom w gminie • odpowiadający potrzebom dostęp do opieki przedszkolnej w gminie • pozwalająca na utrzymanie i rozwój bazy dydaktycznej szkół podstawowych i gimnazjalnych sytuacja finansowa gminy • zaspokajanie potrzeb młodzieży z terenu gminy w zakresie dostępu do szkolnictwa ponadgimnazjalnego • zaspokajająca oczekiwania uczniów i ich rodziców oferta zajęć pozalekcyjnych w gminie • dostosowana do potrzeb i oczekiwań dzieci i młodzieży oferta spędzania czasu wolnego • wzrost zaangażowania dzieci i młodzieży w wolontariatu • wystarczająca liczba osób pracujących w gminie z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie	• niezmniejszająca się liczba rodzin dysfunkcyjnych • niewystarczająca oferta grup i ośrodków wsparcia rodzin i osób samotnie wychowujących dzieci w stosunku do potrzeb mieszkańców gminy • brak możliwości skorzystania z ofert placówek wsparcia dziennego (jak np. świetlice środowiskowe) przez potrzebujące wsparcia dzieci i młodzież • niedostosowana do potrzeb oferta organizacji pozarządowych, zajmujących się problemami rodzin, dzieci i młodzieży • niedostosowana do potrzeb gminy działalność organizacji pozarządowych, zajmujących się problemami przemocy w rodzinie • bierność rodzin w chęci zaspokajania swoich potrzeb oraz brak chęci współpracy i korzystania z ofert, proponowanych przez gminę.

- wpływ prowadzonego poradnictwa i podejmowania interwencji na zmianę zachowań ofiar i sprawców przemocy w rodzinie - niezwiększająca się liczba osób w gminie, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych - niezwiększająca się liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, wymagających umieszczenia w ośrodkach wsparcia - niezwiększająca się liczba osób w gminie, wymagających działań korekcyjno-edukacyjnych - zmniejszenie społecznego przyzwolenia na stosowanie przemocy w rodzinie.	
---	--

4.9. ZASOBY WSPIERAJĄCE RODZINĘ I DZIECKO W GMINIE

Zasobami wspierającymi rodzinę i dziecko, są instytucje i organizacje które działają na terenie danej gminy, bądź obejmują zasięgiem działania jej mieszkańców. W gminie Kurzętnik oraz w jej sąsiedztwie funkcjonują różnorodne instytucje i organizacje mające w orbicie swoich zainteresowań rodzinę i dziecko. Ich wykaz zawiera poniżej przedstawiona tabela.

Tabela 18. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy

lp.	nazwa podmiotu	adres podmiotu
1.	Urząd Gminy Kurzętnik	ul. Grunwaldzka 39, 13-306 Kurzętnik
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kurzętniku	ul. Dworcowa 8, 13-306 Kurzętnik
3.	Gminne Centrum Kultury w Kurzętniku	ul. Kościuszki 17, 13-306 Kurzętnik
4.	Gminna Biblioteka Publiczna w Kurzętniku	ul. Kościuszki 17, 13-306 Kurzętnik
5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kurzętniku	ul. Dworcowa 8, 13-306 Kurzętnik
6.	Gminny Samodzielny Zakład Opieki Zdrowotnej w Kurzętniku	ul. Łąkowa 10, 13-306 Kurzętnik
7.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim	ul. Grunwaldzka 3, 13-300 Nowe Miasto Lub.
8.	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Kurzętniku	ul. Dworcowa 8, 13-306 Kurzętnik

9.	Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz dla osób dotkniętych problemem przemocy w Kurzętniku	ul. Dworcowa 8, 13-306 Kurzętnik
10.	Przychodnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia w Nowym Mieście Lubawskim	ul. Grunwaldzka 3, 13-300 Nowe Miasto Lub.
11.	Poradnia Psychologiczno-pedagogiczna w Nowym Mieście Lubawskim	ul. 3. Maja 25, 13-300 Nowe Miasto Lub.
12.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Mieście Lubawskim	ul. Grunwaldzka 3, 13-300 Nowe Miasto Lub.
13.	Sąd Rejonowy w Nowym Mieście Lubawskim	ul. Grunwaldzka 28, 13-300 Nowe Miasto Lub.
14.	Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim	ul. Grunwaldzka 6, 13-300 Nowe Miasto Lub.
15.	Stowarzyszenie Rozwoju Gminy Kurzętnik w Kurzętniku	ul. Kościuszki 17, 13-306 Kurzętnik
16.	Stowarzyszenie „Wspólnie dla Wsi”	ul. Kościuszki 17, 13-306 Kurzętnik
17.	Klub Sportowy „Zamek” Kurzętnik	ul. Betoniarska 8a, 13-306 Kurzętnik
18.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy TKKF Kurzętnik	ul. Betoniarska 8a, 13-306 Kurzętnik
19.	Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Fair Play” Marzęcicach	ul. Szkolna 21, 13-306 Marzęcice
20.	Jeździecki Klub Sportowy „Okser” z/s w Szafarni	Szafarnia, 13-306 Kurzętnik
21.	Fundacja Psychoedukacyjna Aspiracje	ul. Wybudowanie 4, 13-306 Kurzętnik
22.	Fundacja Kacze Bagno – Miejsce Inicjatyw Pozytywnych	ul. Wybudowanie 4, 13-306 Kurzętnik
23.	Forum Animatorów Społecznych	ul. Wybudowanie 4, 13-306 Kurzętnik

Dane Urzędu Gminy Kurzętnik

5. CEL GŁÓWNY PROGRAMU, CELE OPERACYJNE, DZIAŁANIA

Cel główny, wyznaczony w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Kurzętnik na lata 2016-2018 jest następujący:

**Wspieranie rodzin i dzieci w gminie Kurzętnik,
zaspakajanie ich potrzeb, zapewnianie im bezpieczeństwa
oraz możliwości rozwoju w środowisku lokalnym**

Osiągnięcie celu głównego jest uwarunkowane realizacją przedstawionych na kolejnych stronach celów operacyjnych oraz działań.

Cel operacyjny 1.:

Wspomaganie rodzin w środowisku lokalnym poprzez:

- zwiększanie potencjału rozwojowego rodzin,
- wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.

Cel operacyjny 1.:

Wspomaganie rodzin w środowisku lokalnym poprzez:

- zwiększanie potencjału rozwojowego rodzin,
- wspieranie rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego.

Działania do celu operacyjnego 1.:

- Monitorowanie warunków życia i potrzeb rodzin.
- Promowanie w gminie prawidłowego modelu rodziny oraz edukowanie rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich, m.in. poprzez rozpowszechnianie ogólnopolskich akcji promocyjnych, rozmowy ze specjalistami, pogadanki.
- Doskonalenie form pracy socjalnej z rodziną.
- Zwiększenie dostępności poradnictwa specjalistycznego (w tym psychologicznego i prawnego), terapii rodzinnej i mediacji.
- Ustanawianie, w razie potrzeby, rodzin wspierających dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizowanie dla nich szkoleń.
- Opracowywanie i realizowanie środowiskowych programów profilaktycznych, służących przeciwdziałaniu i zapobieganiu problemom rodzin.
- Wzmacnianie więzi rodzinnych m.in. poprzez organizowanie pikników rodzinnych i imprez integracyjnych.
- Upowszechnianie wśród członków rodzin dotkniętych bezrobociem ofert pracy, informacji o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach i zatrudnienia socjalnego.
- Udzielanie przez ośrodek pomocy społecznej wsparcia rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej oraz świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych.

- Promowanie w społeczności lokalnej aktywnych postaw (np. pomocy sąsiedzkiej), skierowanych do rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- Zabezpieczenie potrzeb bytowych dzieci z rodzin ubogich, m.in. poprzez organizowanie dla nich dożywiania w szkołach, wypoczynku letniego i zimowego, wyposażenie ich w podręczniki i pomoce szkolne oraz odzież, a także zapewnienie im dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego.
- Zintegrowanie działań na rzecz rodziny i dziecka w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych i kulturalnych, jednostek pomocy społecznej i ochrony zdrowia, prokuratury rejonowej, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, policji, organizacji pozarządowych i Kościoła.

Cel operacyjny 2.:

Wspieranie dzieci i młodzieży w kształceniu i wszechstronnym rozwoju poprzez:

- **podnoszenie poziomu wychowania i edukacji, udzielanie pomocy uczniom ubogim, uzdolnionym i niepełnosprawnym,**
- **rozwijanie środowiskowych form wsparcia dzieci i młodzieży,**
- **zwiększanie możliwości uczestnictwa dzieci i młodzieży w kulturze, sporcie i rekreacji.**

Działania do celu operacyjnego 2.:

- Podnoszenie jakości kształcenia w placówkach oświatowych, m.in. poprzez doskonalenie kadr nauczycielskich oraz doposażenie szkół w niezbędny sprzęt (w tym komputerowy) i programy nauczania.
- Zwiększenie dostępności do opieki przedszkolnej w gminie oraz zapewnienie opieki dla dzieci do lat 3.
- Wzbogacanie oferty edukacyjno-wychowawczej, m.in. poprzez zwiększenie w szkołach liczby zajęć edukacyjnych i wychowawczych – w miarę zapotrzebowania i możliwości finansowych.
- Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, m.in. poprzez przyznawanie pomocy finansowej o charakterze socjalnym (stypendia, zasiłki), organizowanie zajęć wyrównawczych, dofinansowanie udziału w wycieczkach dydaktycznych oraz w kulturze, sporcie i rekreacji, zapewnienie transportu i opieki w czasie przewozu do szkoły.

- Organizowanie oferty edukacyjnej dla uczniów uzdolnionych, przyznawanie im stypendiów za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe w miarę możliwości finansowych gminy.
- Zwiększenie dostępności kształcenia dla uczniów niepełnosprawnych poprzez prowadzenie nauczania indywidualnego.
- Realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży.
- Rozwijanie sieci i oferty świetlic w gminie.
- Rozszerzenie oferty organizowanych w placówkach oświatowych zajęć pozalekcyjnych.
- W miarę możliwości zatrudnienie animatorów kultury.
- Wzbogacanie ofert zajęć pozaszkolnych, w tym sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych.
- Propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży, szerzenie wśród nich postaw filantropijnych, m.in. w stosunku do osób starszych i pokrzywdzonych przez los.

Cel operacyjny 3.:

Zapewnienie rodzinom i dzieciom bezpieczeństwa zdrowotnego i publicznego poprzez:

- **zaspakajanie potrzeb zdrowotnych i rehabilitacyjnych rodzin i dzieci,**
- **przeciwdziałanie uzależnieniom oraz zjawisku przemocy w rodzinie,**
- **wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa u rodzin i dzieci.**

Działania do celu operacyjnego 3.:

- Promowanie wśród rodzin, dzieci i młodzieży zdrowego stylu życia poprzez np. realizację projektów promujących zdrowie.
- Przeprowadzanie cyklicznych badań stanu zdrowia dzieci i młodzieży.
- Organizowanie bezpłatnych badań specjalistycznych dla mieszkańców gminy.
- Podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, m.in. poprzez kontynuowanie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

- Opracowywanie i realizowanie w placówkach oświatowych programów profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień, przemocy w rodzinie i przestępczości; włączanie w ich realizację policjantów.
- Utworzenie w miarę możliwości grupy wsparcia dla rodzin dotkniętych przemocą.
- Podejmowanie w gminie przedsięwzięć edukacyjno-informacyjnych poświęconych uzależnieniom, przemocy w rodzinie oraz przestępczości i jej skutkom (akcje, kampanie).
- Organizowanie spotkań z rodzicami poświęconych bezpieczeństwu dzieci i młodzieży, włączanie rodziców w działalność edukacyjno-informacyjną.
- Patrolowanie i wizytowanie miejsc publicznych w gminie.
- Zapewnienie rodzinom, dzieciom i młodzieży bezpieczeństwa na drodze, m.in. poprzez remont dróg gminnych, budowę przydrożnych chodników, przejść dla pieszych i oświetlenia, organizację dowozu dzieci i młodzieży do szkół.

6. REALIZACJA PROGRAMU

Działania wyznaczone w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Kurzętnik na lata 2016-2018 mają charakter ciągły. Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację działań są: Wójt, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki przedszkolne i oświatowe szczebla podstawowego i gimnazjalnego, placówki kultury, jednostki sportowo-rekreacyjne.

Partnerami w realizacji działań są z kolei: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Mieście Lubawskim, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nowym Mieście Lubawskim, Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Mieście Lubawskim, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, podmioty świadczące usługi rehabilitacyjne, ośrodki leczenia uzależnień, specjaliści, placówki ochrony zdrowia, ośrodki wsparcia, grupy samopomocowe, Policja, Prokuratura Rejonowa, Sąd Rejonowy, kuratorzy sądowi, organizacje pozarządowe, Kościół i społeczność lokalna.

Źródłami finansowania działań będą: budżet samorządowy (gminny, powiatowy, wojewódzki) i centralny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, fundusze zewnętrzne, m.in. fundusze strukturalne Unii Europejskiej, inne programy, organizacje pozarządowe, sponsorzy indywidualni (krajowi i zagraniczni).

Do oceny stopnia wdrożenia działań wyznaczonych w ramach poszczególnych celów operacyjnych zostaną wykorzystane poniżej przedstawione wskaźniki monitoringowe.

Cel operacyjny 1.:

- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba placówek przedszkolnych,
- liczba dzieci korzystających z opieki w placówkach przedszkolnych,
- liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym,
- liczba rodzin objętych mediacją,
- liczba rodzin wspierających,
- liczba rodzin wspieranych przez rodziny wspierające,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba zorganizowanych imprez dla rodzin,
- liczba osób bezrobotnych w gminie,
- liczba osób bezrobotnych z gminy objętych przez Powiatowy Urząd Pracy różnymi formami wsparcia,

- liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych,
- liczba rodzin korzystających ze świadczeń alimentacyjnych,
- liczba przeprowadzonych akcji charytatywnych,
- liczba dzieci z rodzin ubogich objętych wsparciem,
- liczba realizowanych projektów na rzecz rodzin,
- liczba wspólnych przedsięwzięć różnych podmiotów działających na rzecz rodziny i dziecka.

Cel operacyjny 2.:

- liczba nauczycieli doskonalących swoje kwalifikacje zawodowe,
- liczba doposażonych placówek oświatowych,
- liczba zajęć wychowawczych i edukacyjnych,
- liczba uczniów objętych pomocą finansową o charakterze socjalnym,
- liczba uczniów biorących udział w zajęciach wyrównawczych,
- liczba uczniów dowożonych do szkół,
- liczba uczniów uzdolnionych, którym przyznano stypendia,
- liczba uczniów objętych nauczaniem indywidualnym,
- liczba uczniów niepełnosprawnych objętych kształceniem specjalnym,
- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych,
- liczba świetlic,
- liczba dzieci korzystających z oferty świetlic,
- liczba organizowanych zajęć pozalekcyjnych
- liczba organizowanych zajęć pozaszkolnych,
- liczba nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych,
- liczba dzieci i młodzieży zaangażowanych w wolontariat,
- liczba realizowanych projektów na rzecz dzieci i młodzieży.

Cel operacyjny 3.:

- liczba dzieci i młodzieży objętych cyklicznymi badaniami,
- liczba placówek oświatowych, w których świadczona jest opieka pielęgniarska i lekarska,
- liczba organizowanych bezpłatnych badań specjalistycznych dla społeczności gminnej,

- liczba realizowanych programów zdrowotnych,
- liczba osób korzystających z rehabilitacji,
- liczba realizowanych działań profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień,
- liczba realizowanych działań profilaktyczno-edukacyjnych w zakresie przemocy w rodzinie,
- liczba realizowanych działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie przeciwdziałania przestępczości wśród nieletnich oraz zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży,
- liczba spotkań z rodzicami poświęconych bezpieczeństwu dzieci i młodzieży,
- liczba zrealizowanych inwestycji w celu poprawy bezpieczeństwa na drodze.

Sprawozdanie z realizacji Programu przygotowuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Kierownik GOPS-u na podstawie informacji uzyskanych od przedstawicieli instytucji, które współpracują w tworzeniu Programu przedstawia Wójtowi i Radzie Gminy wraz z rocznym sprawozdaniem z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny w terminie zgodnym z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

SPIS TABEL I WYKRESÓW

Tabele:

Tabela 1. Struktura wiekowa ludności gminy w latach 2012-2014

Tabela 2. Ruch naturalny ludności gminy w latach 2012-2014

Tabela 3. Ruch migracyjny ludności gminy w latach 2012-2014

Tabela 4. Zasoby mieszkaniowe w gminie w latach 2012-2014

Tabela 5. Zasoby mieszkaniowe będące w posiadaniu gminy w latach 2012-2014

Tabela 6. Nowo oddane mieszkania i budynki niemieszkalne w gminie w latach 2012-2014

Tabela 7. Dodatki mieszkaniowe przyznane w gminie w latach 2012-2014

Tabela 8. Problemy występujące w środowisku szkolnym i rodzinnym dzieci i młodzieży z gminy

Tabela 9. Środki finansowe wydatkowane przez GOPS na pomoc mieszkańcom gminy w latach 2012-2014

Tabela 10. Beneficjenci systemu pomocy społecznej

Tabela 11. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w gminie w latach 2012-2014

Tabela 12. Wybrane powody przyznania pomocy społecznej w gminie w latach 2012-2014

Tabela 13. Rodzaje wsparcia udzielanego przez GOPS

Tabela 14. Świadczenia rodzinne przyznane w gminie w latach 2012-2014

Tabela 15. Świadczenia alimentacyjne przyznane w gminie w latach 2012-2014

Tabela 16. Działalność PCPR-u w odniesieniu do ludności gminy w latach 2012-2014

Tabela 17. Wybrane kategorie przestępstw popełnionych na terenie gminy Kurzętnik

Tabela 18. Podmioty wspierające rodziny i dzieci z gminy

Wykresy:

Wykres 1. Problemy najczęściej dotyczące rodziny mieszkające w gminie

Wykres 2. Obszary, w których oferta pomocy świadczonej rodzinom dotkniętym problemami społecznymi w gminie jest najbardziej niezadowolająca

Wykres 3. Jaka jest organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży w gminie?

Wykres 4. Jaki jest dostęp do placówek oświatowych w gminie?

Wykres 5. Jaki jest dostęp do placówek kulturalnych w gminie?

Wykres 6. Jaki jest dostęp do obiektów sportowo-rekreacyjnych w gminie?

Wykres 7. Jaki jest dostęp do wsparcia i rehabilitacji dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi?

Wykres 8. Jak Pani/Pan ocenia realizowane w gminie działania wychowawcze, profilaktyczne i edukacyjne adresowane do rodzin i dzieci?